

Số: 76/TB-KTHTĐT

Phạm Sư Mạnh, ngày 07 tháng 11 năm 2025

THÔNG BÁO

V/v phòng trừ các đối tượng sâu, bệnh gây hại trên cây Hành, Tỏi

Tính đến nay, toàn phường Phạm Sư Mạnh gieo trồng được 470,05 ha cây vụ Đông đạt 60,11% diện tích (KH 781,92 ha). Diện tích sản xuất hành, tỏi là 738 ha chiếm 94,38% tổng diện tích (đã gieo trồng được 470 ha); diện tích sản xuất rau, màu khác là 43,92 ha chiếm 5,62% (đã gieo trồng được 0,5 ha). Trong quá trình sản xuất, hành tỏi cũng bị rất nhiều sinh vật gây hại từ giai đoạn cây con đến khi thu hoạch và bảo quản. Để trồng hành, tỏi vụ Đông năm 2025 đạt được năng suất, chất lượng, Phòng Kinh tế, Hạ tầng và Đô thị phường hướng dẫn một số biện pháp kỹ thuật về phòng trừ các đối tượng sâu, bệnh gây hại và cách bảo quản hành, tỏi sau khi thu hoạch như sau:

I. MỘT SỐ BIỆN PHÁP KỸ THUẬT VỀ PHÒNG, TRỪ CÁC ĐỐI TƯỢNG SÂU, BỆNH GÂY HẠI TRÊN CÂY HÀNH, TỎI

1. Bệnh thối củ

Bệnh thường xuất hiện gây hại củ giống ngay sau khi cắm xuống đất dẫn đến chết cây con, sau đó đến thời kỳ hành, tỏi bắt đầu hành xuống củ, bệnh xuất hiện và gây hại gia tăng đến khi thu hoạch, ngoài ra bệnh còn gây hại cả trong thời kỳ bảo quản. Đặc trưng nhất của bệnh thối do vi khuẩn là thối có mùi hắc (mùi hăng đặc trưng của củ hành).

Phòng trừ: Để hạn chế thối ở giai đoạn đầu cần thực hiện tốt khâu xử lý từ bón phân, xử lý đất trước khi cắm củ (đã trình bày ở trên). Ở giai đoạn xuống củ khi phát hiện thấy mùi hắc trên đồng ruộng cần kiểm tra và phun phòng kịp thời bằng các thuốc kháng sinh. Nhưng lưu ý không nên dùng Steptomycin, nhất là khi dùng liều cao.

2. Bệnh thối nhũn cây con

Bệnh do nấm gây hại lúc cây con cho đến khi đem ra đồng ruộng, gây hại ở phần tiếp giáp với mặt đất. Vết bệnh lúc đầu là những chấm nhỏ sậm màu, sau đó nhũn ra và cây bị gãy gục ngang mặt đất. Đôi khi cây hành con bị gãy gục trước khi thấy vết bệnh xuất hiện trên thân cây hành.

- Biện pháp phòng trừ:

+ Khử đất trước khi trồng bằng thuốc gốc đồng hoặc vôi bột hoặc Formol 5% (lưu ý formol rất độc phải rất cẩn thận vì dễ gây ngạt thở và có thể gây tử vong cho người sử dụng).

+ Lên luống cao, thoát nước tốt. Bón lót phân chuồng hoai mục cũng hạn chế được bệnh.

+ Khi tỷ lệ hại cao bà con có thể sử dụng thuốc BVTV để phun như: **Cantox - D 35 WP, Zincopper 50WP,...**

3. Bệnh đốm lá, khô đầu lá

- Trên lá hành, tỏi non thường có những đốm trắng tròn, sau đó chuyển sang vàng nhạt. Bệnh nặng làm bụi hành, tỏi trở nên vàng, các chóp lá bị hại, phát triển kém làm giảm năng suất rất đáng kể.

- Biện pháp phòng trừ:

+ Bón phân cân đối giữa đạm và kali, không bón riêng lẻ hoặc quá nhiều đạm;

+ Cung cấp vừa đủ nước cho cây hành (duy trì cho đất ở mức ẩm độ là 80-85%). Nên áp dụng biện pháp tưới ngấm, đưa nước vào các rãnh cho nước ngấm dần lên luống. Khi thấy luống hành đã đạt được độ ẩm như trên thì tháo nước kiệt ruộng.

+ Bổ sung các chế phẩm giàu can-xi cho cây hành bằng cách phun chế phẩm phân bón lá Hi-canxi, hoặc tưới các chế phẩm Calcium xuống rễ giúp cho cây thân lá hành được cứng cáp;

+ Phun phòng bệnh cho cây hành khi thời tiết ban đêm có sương, cây hành thân lá tốt. Phun trị bệnh khi bệnh chớm xuất hiện bằng một trong các loại thuốc sau: **Nizonix 25EC (1,3 - 1,61/ha); Daconil 75 WP(1,5 - 2,5kg/ha), Azotide 30 SC, Antracol 70WP, Melody duo 66.75, Nativo 750WG, ...**

4. Bệnh sương mai

Bệnh sương mai thường phát sinh mạnh trong điều kiện ẩm độ cao (mưa) nhiệt độ thấp trên những chân ruộng tốt thường bị hại nặng. Bệnh phát triển mạnh về cuối vụ (từ cuối tháng 11 trở đi). Lá già bị bệnh có màu xanh nhạt, có lớp tơ nấm màu trắng che phủ lên vết bệnh sau đó tơ nấm chuyển sang màu xanh hơi đỏ. Bệnh nặng làm lá bị gãy và chết.

Biện pháp phòng trừ: Bón phân cân đối, hạn chế bón đạm đơn, không nên để đất quá ẩm. Khi chớm bị bệnh bà con có thể phun phòng ngay bằng các thuốc đặc hiệu như: **Activo super 648WP, Antracol 70WP, Melody Duo 66.75 WP, Aliette 800WG, Aproach 250SC, Folicur 430SC, Infinito 687.5SC, Azotide 30 SC,...**

5. Bệnh đốm vòng, thán thư

Bệnh thường phát triển mạnh trong điều kiện ẩm độ cao và từ khi hành xuống củ trở đi. Vết bệnh đầu tiên là vết tròn mất màu - trắng xám xung quanh màu vàng nhạt, sau đó lớn dần, bên trong vết bệnh có màu trắng xám và có nhiều vòng đồng tâm nhô lên, những vòng đồng tâm có màu nâu đen nhạt đến đậm làm lá hơi đỏ héo và gãy gục. Bệnh nặng nhiều vết bệnh liên kết lại làm cháy cả lá hoặc chết cả cây.

Biện pháp phòng trừ: Bón phân cân đối, hạn chế bón đạm đơn, không nên để đất quá ẩm. Khi chớm bị bệnh bà con có thể phun phòng ngay bằng các thuốc đặc hiệu như: **Tisabe 550SC, Nativo 750WG, Folicur 430SC, Helpro 60 WG, ...**

6. Sâu xanh da láng

- Sâu non đục lỗ nhỏ chui vào bên trong cọng hành ăn phần xanh của lá. Khi sâu còn nhỏ trong một cọng hành có thể có hàng chục con, khi lớn chúng phân tán dần sang các lá khác. Loài sâu này cắn phá mạnh làm cọng hành bị khô héo, chết, gãy gập, xơ xác, cả bụi hành trở nên vàng úa, còi cọc cả ruộng hành bị trắng xoá, tàn lụi. Sâu gây hại mạnh vào đầu vụ khi thời tiết còn nóng, loại sâu này có tính kháng thuốc cao.

- Biện pháp phòng trừ: Trong quá trình chăm sóc bà con nên tăng cường kiểm tra, ngắt bỏ các ổ trứng đem tiêu hủy. Khi mật độ sâu non cao có thể sử dụng một số loại thuốc để phun như: **Incipio 200SC, Solo 350SC, Voliam Targo 063SC,...** Nên phun luân phiên các loại thuốc và phun thuốc vào chiều tối để tăng hiệu quả trừ sâu.

7. Ruồi đục lá

Dòi đục lá đục ăn mô lá làm giảm khả năng quang hợp, làm cho cây vàng, cằn cỗi, lá rụng sớm dẫn đến làm giảm năng suất, chất lượng sản phẩm. Ngoài ra, vết thương trên lá do dòi đục sẽ tạo điều kiện cho nấm và vi khuẩn xâm nhập, phát sinh.

Biện pháp phòng trừ:

- + Ngắt và hủy bớt những lá bị ruồi đục để giảm bớt nguồn sâu trên đồng ruộng;
- + Dùng bẫy dính màu vàng để bẫy ruồi trưởng thành rất có hiệu quả;
- + Khi tỷ lệ hại cao bà con có thể sử dụng thuốc BVTV để phun như: **Radiant 60SC, Goodcheck 780WP, Exceed 440EC, Niliprole 108SC,...**

8. Bọ trĩ

Bọ trĩ gây hại làm cho lá hành, tỏi bị cong queo, biến dạng nếu bị hại nặng cả ruộng có thể bị lụi đi.

Phòng trừ: Khi tỷ lệ hại cao bà con có thể sử dụng thuốc BVTV để phun như: **Confidor 200SL, Radiant 60SC, Uni Tegula 24.7SC, Matscot 50SP, Yapoko 250SC,...**

II. CÁCH BẢO QUẢN HÀNH, TỎI SAU KHI THU HOẠCH

Thời gian thu hoạch hành làm giống thường vào tháng 01 đến tháng 02 năm sau, lúc này tiết trời thường có mưa phùn nên độ ẩm rất cao, các mầm bệnh từ đồng ruộng tiếp tục phát triển tấn công vào củ, đặc biệt là nấm mốc; lúc này lá hành, tỏi chưa khô vẫn còn chứa nước cao nên càng thuận lợi cho nấm bệnh gây hại.

Để bảo vệ củ hành, tỏi giống đến vụ sau, bà con nông dân nên làm như sau: sử dụng thuốc trừ nấm, có thể sử dụng **Tisabe 550SC (pha theo tỷ lệ 20-30ml Tisabe 550SC với 51 nước phun cho 1 tấn hành trên giàn).**

Khi khô ráo (khoảng tháng 03 Âm lịch) thì nhặt sạch hành tỏi loại, cắt sạch rễ, loại bỏ củ tổn thương, củ nhỏ và bị bệnh rồi hong phơi trong điều kiện nắng nhẹ. Sau khi bó lại cẩn thận, những ngày có thời tiết nắng nhẹ tiếp tục xử lý giống.

Có thể dùng thuốc chứa hoạt chất **Permethrin, Chlorantraniliprole, để xử lý sâu đục củ (sâu moi) kết hợp với thuốc trừ nấm bệnh như Tisabe 550SC (pha theo tỷ lệ 50ml Tisabe 550SC với 10 lít nước phun cho 1 tấn hành).**

Lưu ý: Có thể xử lý như trên thêm 1-2 lần nữa vào những thời điểm có ẩm độ không khí cao.

Trong quá trình trồng và chăm sóc các hộ dân tích cực kiểm tra thăm đồng để phát hiện kịp thời các đối tượng sâu bệnh gây hại trên cây Hành, Tỏi để có biện pháp xử lý kịp thời bảo vệ năng suất./.

Nơi nhận:

- Chủ tịch, các Phó Chủ tịch (báo cáo);
- Trung tâm VH, TT & TT (để tuyên truyền);
- Các HTX DVNN, Tổ trưởng TDP (để thực hiện);
- Lưu: VT, đ/c Bích.

TRƯỞNG PHÒNG

Nguyễn Thị Hằng